

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

S ante Y

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

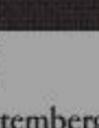

Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Simp. *synes*, ut vocatur. Tractum ab eo, quod qui dividere fructum communem alveorum cum socio volunt, simul cum cera mel partiuntur: quod si mel tantum sine cera intelligant, fraudantur socii, nec agunt integre. Syncretum quoque, quasi simul cum cera. Ovid. 12. Metamorph. rursus sine molere corpus Syncretumque fuit. Lucr. lib. 3. Sin ita syncretis membris ablata profugit, ut nullas partes in corpore liqueat ex se. Cic. lib. 13. Epist. Hoc est, ut M. Curium integrum Syncretumque confertes. Accipit item Syncretus pro puro, & inchoato. Horat. lib. 1. Epist. Syncretum est non si vas, quodcumque in fundis, accecit. Aliquando pro vero, & minimi fucato. Cic. lib. 2. de Divin. Quod licet colimare, in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non Syncreti fuisse. Idem lib. 2. Olib. Peripicere quid in quacunque re verum Syncretumque sit. Liv. lib. 9. bel. Pun. Si spatium ad sua, ut venit componeo datur, nihil Syncreti fide cum Romanis aliam Syncretum, inquit Donatus. id est, purum, sine fuce & simplex, ut mel sine cera: quod etymon si admittimus, Syncretus Latino scribendum erit. Cui opponitur InSyncretus, qui vitio & corrupto. Virg. InSyncretus apes tulit cruot. Syncretus, ut perit. ad hoc, ut perit. Purissimus. Vng. *synes*, ut vocatur. Geil. lib. 16. cap. 1: Quintus Claud. optimus & Syncretissimus scriptor. Syncretus, adverbium, Pure & Integre. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Casp. 7. bel. Gallici: Hec ut intelligatis, inquit, Syncreti a me prostant, audite Romanos milites. Cic. ad Attic. lib. 3. Cras libertum nihil puro Syncreti loquor. Syncretus, aliud adverbium, ejusdem significationis. Geil. lib. 11. cap. 15. Quas qui Syncretiter capiunt. Syncretus, ut. Et. Puritas, integritas. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Pin. lib. 31. cap. 7: Salinae Syncretitas summa scit suam differentiam. Colum. lib. 4. cap. 26. Atque alia coventenda, quae Syncretitatem habent: alia summoventia, quae vel cariola, vel julto breviora sunt. Syncreton, ut. Contempotaneus. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde Kribit Hieronymus Oream Prophetam fuisse Syncreton scilicet. Et Varro ait, non tunc dabitur quia aliquo tempore eodem vixerat Homerus & Hesiodus, eosque Syncretos fuisse testatur. Syncretus, ut. Confusio, turbatio ordinis. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde accipitur pro figura, seu vitio orationis, quum verba perturbata est quod & hyperbaton appellat: cuiusmodi similitud. Virgilianum: Tres Notus abreptas in saxa latentia sonquet: Saxa vocant Itali medius quae in fluctibus aras. Dicitur Syncretus, ut. Quod est confundere, seu perturbare. Syncretus, ut. Concilio, figura quum litera vel syllaba e medio dictionis abscinditur: ut Compositus pro Compositus: Vitium pro Vitiorum. Dicitur Syncope, ut. Quod est considerere. Syncretus, ut. Figura eadem cum antithesi: hoc est, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum: ut Tu delinquis, ego arguor pro malefactoris. Cic. pro Murena: Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas: ut ut matutis, quod intendit, cum exercitu perveniat: te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat. Syndicus, ut. Patronus, qui cum alio causam aliquam tendam accepit, quae secundis actionibus causam defendit: ut in causa Corneli Balbi Cicero. Syncretus, ut. Civium advocati & defensores juris publici: quasi in causam publicam communiter incumbentes. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde apud Plutarchum legimus, Aristidem ad Atheniensibus creatum fuisse Syndicum, ut communem causam Graecorum, civium suorum nomine defenderet. Demodhenes quoque, ut dicitur, refert lege sancitum fuisse Athenas, ne cui iterum Syndicum fieri liceret, creatique a populo: idque idem, ut dicitur, id est, Syndici munus ob publicam utilitate inventum, veteretur in quod alium compendiumque privatam. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri vocant. P. d. Syncretus, ut. Figura locutionis, quae a parte totum: vel a toto pars intelligitur. ut Puppis, pro navis & Annus, pro hyeme. Virgilius: Quam multae glomerantur aves, ubi singulis annis Transp. ontum fugat id est, frigida hyems. Syncretus, ut. A Latinis Rhetoribus continens, vel firmamentum dicitur, ut dicitur, quod est continere. Syncretus, ut. Latine confessor & consiliarius. Pol. *synes*, ut vocatur.

Pol. *synes*, ut vocatur. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Casp. 7. bel. Gallici: Hec ut intelligatis, inquit, Syncreti a me prostant, audite Romanos milites. Cic. ad Attic. lib. 3. Cras libertum nihil puro Syncreti loquor. Syncretus, aliud adverbium, ejusdem significationis. Geil. lib. 11. cap. 15. Quas qui Syncretiter capiunt. Syncretus, ut. Et. Puritas, integritas. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Pin. lib. 31. cap. 7: Salinae Syncretitas summa scit suam differentiam. Colum. lib. 4. cap. 26. Atque alia coventenda, quae Syncretitatem habent: alia summoventia, quae vel cariola, vel julto breviora sunt. Syncreton, ut. Contempotaneus. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde Kribit Hieronymus Oream Prophetam fuisse Syncreton scilicet. Et Varro ait, non tunc dabitur quia aliquo tempore eodem vixerat Homerus & Hesiodus, eosque Syncretos fuisse testatur. Syncretus, ut. Confusio, turbatio ordinis. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde accipitur pro figura, seu vitio orationis, quum verba perturbata est quod & hyperbaton appellat: cuiusmodi similitud. Virgilianum: Tres Notus abreptas in saxa latentia sonquet: Saxa vocant Itali medius quae in fluctibus aras. Dicitur Syncretus, ut. Quod est confundere, seu perturbare. Syncretus, ut. Concilio, figura quum litera vel syllaba e medio dictionis abscinditur: ut Compositus pro Compositus: Vitium pro Vitiorum. Dicitur Syncope, ut. Quod est considerere. Syncretus, ut. Figura eadem cum antithesi: hoc est, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum: ut Tu delinquis, ego arguor pro malefactoris. Cic. pro Murena: Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas: ut ut matutis, quod intendit, cum exercitu perveniat: te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat. Syndicus, ut. Patronus, qui cum alio causam aliquam tendam accepit, quae secundis actionibus causam defendit: ut in causa Corneli Balbi Cicero. Syncretus, ut. Civium advocati & defensores juris publici: quasi in causam publicam communiter incumbentes. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde apud Plutarchum legimus, Aristidem ad Atheniensibus creatum fuisse Syndicum, ut communem causam Graecorum, civium suorum nomine defenderet. Demodhenes quoque, ut dicitur, refert lege sancitum fuisse Athenas, ne cui iterum Syndicum fieri liceret, creatique a populo: idque idem, ut dicitur, id est, Syndici munus ob publicam utilitate inventum, veteretur in quod alium compendiumque privatam. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri vocant. P. d. Syncretus, ut. Figura locutionis, quae a parte totum: vel a toto pars intelligitur. ut Puppis, pro navis & Annus, pro hyeme. Virgilius: Quam multae glomerantur aves, ubi singulis annis Transp. ontum fugat id est, frigida hyems. Syncretus, ut. A Latinis Rhetoribus continens, vel firmamentum dicitur, ut dicitur, quod est continere. Syncretus, ut. Latine confessor & consiliarius. Pol. *synes*, ut vocatur.

Pol. *synes*, ut vocatur. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Casp. 7. bel. Gallici: Hec ut intelligatis, inquit, Syncreti a me prostant, audite Romanos milites. Cic. ad Attic. lib. 3. Cras libertum nihil puro Syncreti loquor. Syncretus, aliud adverbium, ejusdem significationis. Geil. lib. 11. cap. 15. Quas qui Syncretiter capiunt. Syncretus, ut. Et. Puritas, integritas. Gall. *synes*, ut vocatur. Ital. *synes*, ut vocatur. Ger. *synes*, ut vocatur. Pol. *synes*, ut vocatur. Vng. *synes*, ut vocatur. Ang. *synes*, ut vocatur. Pin. lib. 31. cap. 7: Salinae Syncretitas summa scit suam differentiam. Colum. lib. 4. cap. 26. Atque alia coventenda, quae Syncretitatem habent: alia summoventia, quae vel cariola, vel julto breviora sunt. Syncreton, ut. Contempotaneus. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde Kribit Hieronymus Oream Prophetam fuisse Syncreton scilicet. Et Varro ait, non tunc dabitur quia aliquo tempore eodem vixerat Homerus & Hesiodus, eosque Syncretos fuisse testatur. Syncretus, ut. Confusio, turbatio ordinis. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde accipitur pro figura, seu vitio orationis, quum verba perturbata est quod & hyperbaton appellat: cuiusmodi similitud. Virgilianum: Tres Notus abreptas in saxa latentia sonquet: Saxa vocant Itali medius quae in fluctibus aras. Dicitur Syncretus, ut. Quod est confundere, seu perturbare. Syncretus, ut. Concilio, figura quum litera vel syllaba e medio dictionis abscinditur: ut Compositus pro Compositus: Vitium pro Vitiorum. Dicitur Syncope, ut. Quod est considerere. Syncretus, ut. Figura eadem cum antithesi: hoc est, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum: ut Tu delinquis, ego arguor pro malefactoris. Cic. pro Murena: Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas: ut ut matutis, quod intendit, cum exercitu perveniat: te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat. Syndicus, ut. Patronus, qui cum alio causam aliquam tendam accepit, quae secundis actionibus causam defendit: ut in causa Corneli Balbi Cicero. Syncretus, ut. Civium advocati & defensores juris publici: quasi in causam publicam communiter incumbentes. Pol. *synes*, ut vocatur. Vnde apud Plutarchum legimus, Aristidem ad Atheniensibus creatum fuisse Syndicum, ut communem causam Graecorum, civium suorum nomine defenderet. Demodhenes quoque, ut dicitur, refert lege sancitum fuisse Athenas, ne cui iterum Syndicum fieri liceret, creatique a populo: idque idem, ut dicitur, id est, Syndici munus ob publicam utilitate inventum, veteretur in quod alium compendiumque privatam. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri vocant. P. d. Syncretus, ut. Figura locutionis, quae a parte totum: vel a toto pars intelligitur. ut Puppis, pro navis & Annus, pro hyeme. Virgilius: Quam multae glomerantur aves, ubi singulis annis Transp. ontum fugat id est, frigida hyems. Syncretus, ut. A Latinis Rhetoribus continens, vel firmamentum dicitur, ut dicitur, quod est continere. Syncretus, ut. Latine confessor & consiliarius. Pol. *synes*, ut vocatur.

...diti sunt, quorum corpus longo morbo exhaustum est, & colliquescit. Idem lib. 23. cap. 23: Præcordiorum vitis syntecticus, comitialibus in vino, in aqua mulsâ linguæ paralyti.

Synteresis, pen. prod. *συντηρησις*, Dicitur potest attentio, seu concitatio: nam à *συντηρησις*, quod est conseruare, derivatur. Vnde ea pars animæ, quæ vitia aduersatur, & sese semper immaculatam cupit à vitio conseruare, & perpetrata malâ continuo arguit, Synteresis dicitur.

Synthemata, pen. prod. genitio synthematis, pen. corr. *συνθημα*, Signum bellicum quod datur in hostem acci. Item tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta à tribuno data. Item nota & tessera quædam epistolariis, commendatrix ejus qui eam reddebat. In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ eis dabantur, qui cursu publico utebantur. Synthemata item dicuntur breues quædam & obsecræ sententiæ, & quædam quasi ænigmata, altiore quendam & reconditum sensum occultantia: cuiusmodi sunt Pythagoræ symbola. Habet & alia significata apud Græcos: quæ quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum Lericis petenda relinquimus.

Synthesis, pen. corr. f. t. *συνθεσις*, Compositio, dicitur *συνθεσις*, quod est componere. Quintus Sertorius pro compositione accepit: vitem *συνθεσις* reprehendit in illis Synthesis, & vulgata satis medicamina dicit. Est item Synthesis, figura contraria *συνθεσις*, à quibusdam confectis exordiens, & desinens in id quod in questione est. Analysis autem quasi iectio est complexio. Significatur item hoc nomine apta & concinna orationis & verborum structura & collocatio: in qua ita componuntur & struuntur verba, ut non asper eorum concursus, non hinc inde sit, sed leniter & agmine ratas, & moliter fluens. De qua ratione satis multa discernerunt Cic. 3. de Orat. & Quintil. lib. 9. Est etiam Synthesis genus vestis brevis, quæ Romani peculiariter in Saturnalibus utebantur. Illi enim diebus omnes exuebant rogam, & synthetism inducebant. Dicitur synthetis ab eo, quod confuta contexta, esset compositione quadam verticillorum. Martial. lib. 14: Synthetibus dum gaudet eques, dominusque Senatus, Dumque decent nostrum pilea sumpta loven. Sueton. in Neron. cap. 51: Ac plerumque synthetism indutus, ligato circa collum fodario prodisit in publicis sine cinctu, & discalceatus. Synthesis præterea aliquando accipitur pro tota veste in vestuario composita. Scævola in Titia, de Auro & argenteo legat. Quædam ex universa vestitio est, synthetism: tunicas singulas & palliola Semproniam eligere possit.

Syntomias, *συντομια*, Quam Latine concisionem veteres possumus, figura est, qua res quantumvis magnæ, brevis & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum *σύντομος* appellant, à luce quam rebus addit. Nonnulli etiam *σύντομος*, à movendi efficacia. Dicitur Syntomia, dicitur *σύντομος*, quod est concidere, abbreviare.

Sypharium, *σφύριον*, n. l. Velum fuit (inquit Probus) sub quo latebant paradoxi, quum in scenam prodibant, aut hostium mimici. Alii dicunt esse omne quod condantem mimum præviu suspenditur. Vide GIPARIUM & SYPARIUM.

Syracum, pro sapa, huc non pertinet: quum prima ejus syllaba apud Græcos per a scribatur: quod & ipsum etymologia exigit. Nam *σύντομος* dicitur putatur, eò quod ad tertiam partem ad ignem excutatur.

Syracum, *σύντομος*, Color factitius ex synopide, & sandyce mixtus, quo minium adulteratur. Plin. lib. 35. cap. 6: Sublimi autem syrico minium, compendit ratio demonstrat. Er paulò ante: Præterea è visioribus ochra, cærulea uista, sandaracha, sandyx, syricum, atramentum.

Syringites, *σύντομος*, Gemma quæ stipulæ internodio similis est, ac perperna fistula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Syrinx, *σύντομος*, fistula, sive ea simplex sit, quam Græci vocant *σύντομος*: sive ex pluribus calamis contexta, quam illi re-

...appellant. Fabulantur poetæ Syringa nympham fuisse Arcadiæ, quæ quum Panos vim effugere non posset, miferatione deorum mutata est in palustres calamos. Ovid. Metamorph.

Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrias Naias una fuit, Nympha Syringa vocabant.

Syriscus, [717 dicitur *σύντομος*] Vas vimineum in quo ficus solent asseruari. Cæl. Rhodig. lib. 9. cap. 7.

Syrites, *σύντομος*, Lapis qui in lupi vesica nascitur. Plin. lib. 11. cap. 37: In vesica lupi lapsus, qui Syrites appellatur.

Syrma, *σύντομος*, n. l. Genus vestis tragicorum, vel casta, sive tractus vestis seminarum. Martial. lib. 12: Apraxi longam tu quoque syrma tibi. Idem lib. 1: Musa nec insano symmate condita tumer. Seneca de Bacch. Qui habitu muliebri nonnunquam se ornabat, auro decorum syrma barbaricum. Sumitur interdum pro longa tragicæ orationis serie, tenorem suum ut que in ultimum protrahente à *σύντομος*, traho.

Syrma, *σύντομος*, Cibi genus ex adipe & melle confectum, purificationibus in primis aptum. Idem certaminis genus apud Spartanos, in quo victor huiusmodi syrma donabatur. Item raphani genus, apud Herodotum. Vide Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 23.

Syrupus, *σύντομος*, succus qui trahit, à *σύντομος*, quod est traho.

Syrus, sive potius Sirus per nostrum, m. l. fossa seu canalis subterraneus, in quo frumentum conditur, & diuissimè mactatur. [dicitur *σύντομος*] Gal. Vnde fuisse à *σύντομος*, Ital. Foga. Ger. Kersgrub. Hisp. Cava à hoyo. Pol. Graba dia chermana, 1708. Vng. Kuzza verem. Ang. A place under the earth to lay up and keep wheat in.] Sirus, inquit Curtius lib. 6, vocat Barbari circa Caspium, quos ita solenter abscondunt, ut nisi qui defoderint, invenire non possint: in iis condunt fruges erant. Plin. lib. 11. cap. 30: Vtilissimè servantur in scrobibus, quos syros vocant: ut in Cappadocia & Thracia, Hispania & Africa. Columell. lib. 1. cap. 6: Vbi putorum in modum, quos appellant syros, exhausta humus à se fructus recipit. Vide plura de hoc supra in dictione SIRSIS. Syrus item autore Nonio, scopas significat à Græco *σύντομος*. Varro in Marciopore: Venti, frigido scab axe eruperant phœnici septentrionum filii, secum terentes regulas ramos syros.

Sylsistia, *σύντομος*, Græca vox est, soliditatem significat fore convisum. Vnde *σύντομος* dicuntur sodales, qui, eadem utitur mensa. Caius Iuriconsulatus de Verborum significat. Sodalites sunt, qui ejusdem collegii sunt, quos Græci *σύντομος* vocant. Sylsistia, *σύντομος*, Figura qua longa syllaba contra naturam corripitur: ut apud Virgilium: Connubio iugam stabili, propriamque dicabo: ubi nu, syllaba, corripitur, quæ naturam longæ est: quum à nubo deducatur, cujus prima syllaba producit. Quare & in nomine connubium erat producenda: quo pacto etiam idem usus est tertio Aeneidos: Hæstioni Andromache Pyrrhio connubia feras?

Syzygia, *σύντομος*, Coniugium, sive coniugatio. Vnde Galenus lib. 8. & 10. De usu partium, septem illas partium acervum producciones, quibus sensus à cerebro in universum corpus distribuuntur, syzygias appellat. Harum prima est nervorum *σύντομος*: hoc est, visitorum, qui circa medium sui coeunt, & Græcæ literæ imaginem referunt, rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorum subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inserti, motum illi suppeditant. Tertiæ gustus sensum in linguam, reliquasque partes deferunt. Quarta toti palati tuniæ inseritur. Quinta ad aures fertur. iisque sensum auditus suppeditat. Sextæ ad thalamum, visceraque, omnia sensum transmittit, nervosque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis laryngis musculus. Est & alia præter has, quæ versus aures odoratus gratia deferunt: quæ idcirco non annumeratur inter nervorum syzygias, quod extra cranium non prodeat. Vide plura de his apud Galenum de differt. nervorum, & lib. 8. & 10. De usu partium.

LITERA, ut cæteræ mutæ, non nihil inter pronuntiandum exhibet negotii. Quod & Lucianus significat, qui in iudicio vocalium ludens, inducit T litteram obijcientem, quod vinculis quibusdam vocem humanam intorquet, ac dilacerare conetur. Apud Atticos & Dores frequenter e sede sua eicit. Rursus apud Latinos non pauca

per scribi solebant, quæ nuper per scribimus. Nam mentare & pultare antiqui dicebant, nos mensare & pultare dicimus. Habet præterea T littera cognationem quandam cum d, ut ait Quintilianus. cap. 4. Veteres namque Alexander & Callandra sequebantur, ubi nos Alexander & Callandra.

T ante A. Tabanus, tabani, pen. corr. m. l. Muscæ genus, quod & aliam Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armenta maxime infestat. [dicitur *σύντομος*] Gall. Taban. Ital. Tavano, tavano. Ger. Tabranne. Hisp. El tavano. Pol. Gyk, bak, sikora, hyd. Vng. korges, sene, bogar. Ang. A flye sucking the blood of beasts, sive sic or dog ge. sic.] Vnde Poeta fingunt lo puellem, tabano à lusone: m. m. illo, vestiam fuisse in insanium. Plin. lib. 11. cap. 11. Reliquorum